

POPIS INTENZIVNIH SADOVNJAKOV, SLOVENIJA

METODOLOŠKO POJASNILO

NAMEN RAZISKOVANJA
PРАВNA PODLAGA ZA RAZISKOVANJE
ENOTE OPAZOVANJA
ZAJETJE
ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV
DEFINICIJE
POJASNILA
OBJAVLJANJE REZULTATOV
REVIDIRANJE PODATKOV
DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA
PRIPRAVIL/A/I
ZADNJIČ OSVEŽENO

NAMEN RAZISKOVANJA

Po statistični zakonodaji Evropske unije se popis intenzivnih sadovnjakov in oljčnikov izvaja vsakih 5 let. V Sloveniji je bil prvič izveden podoben popis leta 1997 vendar vsi zbrani podatki niso bili obdelani. Naslednji popisi pa so bili izvedeni leta 2002, 2007 ter 2012.

Podatki prikazujejo stanje na področju pridelave sadja v intenzivnih nasadih in so hkrati osnova za nadaljnje letno statistično spremljanje in zagotavljanje teh podatkov za potrebe države in Evropske unije. V letu 2002 pa smo zbrali tudi podatke o nasadih oljk.

Nekateri podatki o intenzivnih nasadih so objavljeni tudi v posebnem poglavju Statističnega letopisa Republike Slovenije in statističnih informacijah Kmetijstvo in ribištvo.

S Popisom intenzivnih nasadov smo zbrali podatke o:

1. **pridelovalcih sadja** in jagodičja (razen jagod)
2. **intenzivnih nasadih** sadnega drevja in jagodičja (razen jagod)
 - lokaciji (parceli in katastrski občini)
 - bruto površini
 - sadni vrsti in sorti
 - podlagi
 - starosti (leto sajenja)
 - številu dreves
 - sadilnih razdaljah
 - tehnoloških značilnostih (gojitvena oblika, tip nasada, namakanje, zaščita proti toči).

V državah članicah se ti podatki po priporočilih Eurostata, statističnega urada Evropske unije, zbirajo vsakih pet let.

PРАВNA PODLAGA ZA RAZISKOVANJE

Raziskovanje je predpisano z uredbo Uredba (EU) št. 1337/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski statistiki trajnih nasadov.

ENOTE OPAZOVANJA

Enote opazovanja so bili pridelovalci sadja ali jagodičja (v nadaljevanju pridelovalci), ki so imeli v Republiki Sloveniji na kritični datum v uporabi intenzivni nasad sadnega drevja (sadovnjak) ali jagodičja (brez jagod), in sicer najmanj:

- 0,2 ha (20 arov) intenzivnega nasada sadnega drevja ali
- 0,1 ha (10 arov) jagodičja (razen jagod)

ZAJETJE

V raziskovanje so bili vključeni vsi pridelovalci sadja in jagodičja, ki so imeli v Republiki Sloveniji v uporabi intenzivni nasad sadnega drevja ter so bili na kritični datum vpisani v Register intenzivnih sadovnjakov.

ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

2002

Seznam pridelovalcev z intenzivnimi nasadi sadja, oljk ali jagodičja (brez jagod) smo pripravili na podlagi že obstoječih virov, in sicer:

- Popisa intenzivnih sadovnjakov 1997
- Popisa kmetijskih gospodarstev, junij 2000.

2007 in 2012

V letu 2007 in 2012 je SURS v raziskovanju uporabil izključno administrativni vir podatkov Register kmetijskih gospodarstev pri Ministrstvu za kmetijstvo in okolje (MKO).

Kritični datum oziroma obdobje na katero se nanašajo popisni podatki:

- Za podatke o pridelovalcu in intenzivnem nasadu: *1. junij*

DEFINICIJE

Neto površina je zemljišče, namenjeno pridelavi sadja, brez pomožnih zemljišč.

Bruto površina je vsa površina z vsemi pomožnimi zemljišči, kot so obračališče, pot, nasip in drugo.

Intenzivni nasad je nasad sadnega drevja, oljk ali jagodičja (npr. borovnic, malin, ribeza) brez jagod, namenjen pretežno za prodajo. Urejen je tako, da se v njem lahko uporablja sodobna kmetijska tehnika in ga je mogoče mehanizirano obdelovati in negovati.

Leto prve vegetacije pomeni koledarsko leto, v katerem je rastlina prvič zelena.

Naprava novega sadovnjaka pomeni na novo nasaditi sadna drevesa ali sadike jagodičja na zemljišču, kjer ga doslej ni bilo.

Obnova sadovnjaka pomeni na novo nasaditi sadna drevesa ali sadike jagodičja na zemljišču, kjer je že bil sadovnjak.

Podlaga je koreninski del sadnega drevja, na katero cepimo določeno sorto.

Sadna vrsta je skupina sadnih rastlin, ki imajo skupne lastnosti in se med seboj razmnožujejo, razlikujejo pa se po času zorenja, sestavinah, uporabnosti in obstojnosti. V slovenskih intenzivnih nasadih uspevajo naslednja sadna drevesa: jabolana, hruška, sliva in češplja, breskev in nektarina, marelica, češnja, višnja, kutina, oljka, kaki, figa, aktinidija, oreh, mandelj, leska, kostanj maroni. V naših intenzivnih nasadih jagodičja pa uspevajo borovnica, ribez (rdeči in črni), malina, robida, kosmulja, bezeg in druge.

Sadno sorto predstavljajo rastline iste vrste, ki se v določenih lastnostih razlikujejo od drugih rastlin iste vrste.

POJASNILA

/

OBJAVLJANJE REZULTATOV

- Statistični letopis
- Prva objava
- Statistične informacije. Kmetijstvo in ribištvo.
- podatkovni portal SI-STAT

REVIDIRANJE PODATKOV

/

DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Standardno poročilo o kakovosti je dostopno na: http://www.stat.si/metodologija_porocila-standardna.asp

PRIPRAVIL/A/I:

Simon Plešivčnik

ZADNJIČ OSVEŽENO:

28. 8. 2014